

ALBÍNA MRÁZOVÁ

MOJI
DÁNOVÉ
A SKORO DÁNOVÉ

Moji Dánové a skoro Dánové

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.cpress.cz
www.albatrosmedia.cz

Albína Mrázová
Moji Dánové a skoro Dánové – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2022

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

MOJI DÁNOVÉ

A SKORO

DÁNOVÉ

ALBÍNA MRÁZOVÁ

Blízkým z ČECH,
co mě nechali odejít
Přátelům v DÁNSKU,
co mi pomáhají zůstat

Obsah

7	Dánská roční období
14	Mnoho otázek kolem splachování
22	Integrované hygge
29	Dva druhy cyklistů
36	Dánové neangličtí
43	Jako člen královské rodiny
49	Všechny druhy lékořice pod sluncem
56	Pravidla chlebičárny
63	Švédové a jiná neštěstí
71	Kuře, kočka a další nerozeznatelná slova
78	Co Dán, to detektiv
86	Podporují, tedy jsou
93	Národní oslavy marketingu
101	Exotické zvyky s penězi

107	Svatá instagramová Lucie
114	Vánoční hra s haraburdím
120	Silvestrovská královna
126	Jíst jako Dán
133	Země z lega
139	Dánské vlaječky
144	Skořicové narozeniny
152	Týden po týdnu
157	Domestikování Vikingové
164	Život za studentskou čepicí
171	Domovská kuchyně po vašem
179	Národní e-sport
185	Pokusy o outdoor
191	Klam dánských pláží

DÁNSKÁ OBDOBÍ

ROČNÍ

Když jsem přijela do Dánska, tušila jsem, že je tam větší zima než v České republice. Ale i tak jsem udělala největší blbost, kterou jsem v tu chvíli udělat mohla. Koukala jsem se ráno z okna na lidi, abych vytušila, co si vzít na sebe. Respektive jak teplé oblečení musí být.

To se ukázalo jako chyba hned první den, kdy jsem zahlédla paní, která šla venku v sukni, a – soudě dle barvy kůže – dokonce i bez silonek. K tomu měla svetr, který určitě nebyl určen do silného větru. Dánské větrné počasí jsem poznala jen díky jejím vlasům. Tahle paní určitě nemohla říct, že její účes stále drží. Ledaže by měla pleš. Pleš dánské větry jako jediná přečká. Dotyčná měla sukni a já jsem usoudila, že se taky můžu takhle „vyletnit“. Oblékla jsem si kraťasy a svetr, který rovněž nebyl do větru. Rozhodně ne do toho dánského.

Svoji chybu jsem si uvědomila, už když jsem vykročila z bytu. Místo, kde jsem bydlela, bylo blízko fjordu a tam docela často foukalo. Jako ostatně všude v plochem Dánsku. Tahle

země si totiž nehraje na větrno a bezvětrí. Dánsko má jen vítr o různé síle. Někdy je to jemný vánek, jindy vichřice jako z reklamy na lak na vlasy. Většinou spíš to druhé.

Protože jsem už ale vážně musela do školy, nezbyvalo mi nic jiného než trochu té zimy vydržet – a cestou zpátky zase trochu toho deště. Kvůli tomuhle incidentu, který se odehrál hned první měsíc po nastěhování do Dánska, jsem pochopila, že se na Dány z okna koukat můžu, ale že si pak musím obléct ještě alespoň jednu nebo dvě vrstvy. Nebo si vzít mikinu do ruky, abych se měla do čeho schovat.

Když jsem v Dánsku začala nakupovat oblečení, přestala jsem se zajímat o hezká trička a halenky. Těch jsem měla fůru. Většinou jsem rovnou mířila do míst, kde prodávali mikiny, svetry, punčocháče a další zboží, které během léta v České republice nebylo potřeba.

S příchodem podzimu bylo jasné, že svetry jsou sice pěkné, ale nedostačující. Pro podzim a ostatně i zbytek roku jsou potřebné pláštěnky. „Hele, přišla Mary Poppins!“ smála se mi dánská spolužačka Marianne, když jsem dorazila do školy s deštníkem, který už evidentně zažil lepší časy. „Deštník je jen na krátké vzdálenosti. Proč nemáš pláštěnku?“ ptala se mě zkoumavě, jako by to přece bylo jasné. Nikdy ale nezmínila, jak krátké vzdálenosti to mají být. Metr? Dva? Deset? Za pořádného dánského vichru je deset metrů příliš.

Rozhodla jsem se na Mariannina slova dát a pláštěnku si pořídit. Spotřeba deštníků na týden by mi časem mohla lézt do peněz. Paraple je totiž vhodné do zemí, kde prší jen shora dolů. To se v Dánsku neděje. Tady je zcela normální se „sprchovat“ i horizontálně, a ještě k tomu v oblečení. Až v Dánsku

jsem zjistila, o čem Forrest Gump mluvil, když říkal, že zažil déšť ze strany, horizontálně i od země.

„Být sebou, vybrala bych si pláštěnkové pončo, co je o velikost větší, takže pod něj schováš jak bundu, tak i batoh,“ pomáhala mi Marianne v obchodě. Na pláštěnky se dívala znalecky, bylo vidět, že v tom má praxi. Moc nesouhlasila s výběrem obchodu. Nejlepší obchod byl podle ní ten rybářský. Tam jsou totiž zvyklí, že se zákazník vážně nechce namočit. Ale to já ne. Já jsem trvala na obchodu, ve kterém prodávali spoustu promokavých svetrů a pěkné barevné pláštěnky pochybných kvalit.

Koukala na mě dost překvapeně, když jsem se nakonec rozhodla pro žlutou pláštěnku, kterou jsem si vybrala jen proto, abych na Halloween mohla jít za dítě z románu *Tě* od Stephena Kinga. „Aspoň že je o číslo větší,“ konstatovala Marianne, když jsem se s radostí řítila k pokladně. Myslela si totiž, že vybírám větší, abych si pod ni mohla schovat batoh. Já jsem místo toho chtěla pod pláštěnkou nosit bundu, moje žlutá krasavice totiž nebyla zateplená. Což jsem pro jistotu nezmiňovala.

„Jasně, je krásná a žlutá, to už mi chybí jen červený balónek!“

„Doufala jsem, že chceš tu žlutou, aby tě v zimě nic nepřejelo, když bude tma,“ odpověděla Marianne a vypadala v tu chvíli, že si o mých jižanských zvycích myslí své. To, že se mi v následujících týdnech několikrát promočil batoh, odmítla komentovat. Já jsem si totiž v té době myslela, že pláštěnku využiji jen na podzim.

Podzim je v Dánsku velmi specifický, jelikož trvá celý rok. Nebo jsem si to alespoň myslela. V podzimních měsících se

teplota pohybuje okolo deseti stupňů, venku začíná být tma hrozně brzy a často prší. Příroda je celá šedivá. Nemůže za to podzim, ale Dánsko prostě nemá tolik lesů, aby se dalo vyrazit ven a kochat se krásnými červenými či žlutými listy. Třeba přístavní městečko Kolding má jen jedno místo, kam je možné si vyjít a obdivovat krásy podzimu. Většinou je tam ale tolik bahna, že se podzim musí obdivovat v gumácích nebo jen z lavičky, která je hned na začátku tamějšího lesíku. Na druhou stranu s pláštěnkou a gumáky si člověk může znovu připadat jako dítě. Jediné, co mu to kazí, je úbytek světla. V půlce listopadu je tma už ve čtyři odpoledne a Dány začne provázet nemilá nálada.

„Kromě té pláštěnky budeš muset začít brát i vitamin D,“ radila mi Marianne, když jsem do školy přišla už třetí sychravý den po sobě. Moje pláštěnka byla ten týden jediný barevnější objekt v celém městě.

„Proč děčko?“

„Tady začínají od prvního listopadu s tmou deprese,“ řekla Marianne rozhodně. Představovala jsem si, jak na Halloween někdo odpočítává sekundy do půlnoci a pak jen smutně hlesne „deprese“. Ale dala jsem na její doporučení a skutečně se zásobovala děčkem. Jestli to mělo nějaký větší efekt, netuším. Všechno kolem stále vypadalo šedě a Dánové byli stále zádušnější než jindy.

Svůj první rok jsem si myslela, že po podzimu musí logicky následovat zima. Zimu si alespoň já představuji se sněhem, který trvá ideálně několik dní. Obzvlášť pak na severu, kde, jak jsem se poučila, je prostě větší chladno. Dánsko ale takové zimy nevede. Blízkost moře způsobuje, že se zima většinou ruší

a přichází jen podzim, který je o trochu temnější a místy větrnější. Bílý je jen někdy. Například po ránu, když je jinovatka.

Respektive, co se bílých zim týče, jsou vlastně stejné jako pořádně horké léto. Přijdou na tři dny a pak jsou zase fuč. Rozdíl mezi bílou zimou a horkým létem je v tomhle případě hlavně ten, že v zimě se Dánové nechodí plácát ven. Plácání by bylo stejně to jediné, co by jim zbývalo. Dánsko má totiž jen dvě sjezdovky a troufám si říct, že bych obě sjela i já se svými špatnými koleny a absencí talentu k jakémukoliv zimnímu sportu.

V zimě se v Dánsku sedí uvnitř s šálkem čaje, sleduje se, jak hezky padá sníh, a říká se: „To je hrozně hygge, zůstat takhle uvnitř a pozorovat to z okna.“ Hygge to vážně je. Jen odvážní jedinci, kteří se vyžívají v zimních sportech, odjíždějí do Norska nebo do jiných míst, kde mají hory víc než 157 metrů, a lyžují tam.

Dánská zima, nebo takhle temnější verze podzimu, je taky jediné roční období, kdy jsem pláštěnku nezužitovala. „Teď ti budeme muset koupit nějakou pořádnou zimní bundu,“ řekla mi Marianne, když ta moje promokla a ona si zase, ten týden nejspíš už posté, pomyslela něco o amatérech z jihu. Skoro se divím, že se mě nezeptala, jestli nechci po vzoru Hannibala přejít na slonovi most do Švédska. Dopadlo by to stejně jako ty Alpy.

Podobně jako na podzim je i v dánském temnějším podzimu, též známém jako zima, běžné brát vitamin D. Vynechává se jen v létě, jediném čase, kdy je dost světla.

Dánské léto je úplně jiné než u nás. Přichází zpravidla na tři dny, někdy dokonce i na dva týdny, ale to jen zřídka. Ono je

vlastně úplně jedno, jak dlouho trvá. Léto v Dánsku může být klidně jen jediný den, přesto se většina velmi blondatých Dánů stihne spálit. Jakmile skončí škola nebo práce, rychle utíkají k moři, přestože je příliš divoké a plné medúz. Neutíkají tam plavat – to dělá málokdo –, prostě jen sedí na pláži a pálí si kůži. Je to taková letní tradice. Něco jako Vánoce. Jen ta červená barva není na ozdobách, ale na Dánech samotných. Léto zase tak často není a za zkoušku to stojí.

Nabízí se otázka, co se děje ve zbytku letních měsíců. První tři červencové týdny má většina lidí dovolenou a spousta firem je zavřených. Ti, kteří zrovna nemůžou, se o dovolenou střídají jindy, ale je důležité, aby trvala přesně tři týdny. Během nich má totiž člověk šanci zajet si na pár dní k moři – tomu teplejšímu, ne k Baltu. Nebo si najít nějakou chatu, kde tohle období stráví – v takovém případě je Balt za chatkou naprosto ideální. Právě v tomto čase se počasí nejčastěji zmiňuje v naději, že se léto ukáže alespoň jednou.

Ve finále je vlastně jedno, že jde o letní měsíce. Počasí je pořád střídavě na mikinu a na pláštěnku, kterou se mi už daří nosit i v červenci bez mrknutí oka. Ostatně chlubit se novým letním tričkem se povede málokdy. Většinou jen ve vnitřních prostorách nebo na slunci. Pokud člověk sedí na lavičce, která je ve stínu, je nutné mít na sobě alespoň jednu teplejší vrstvu, a snažit se tak přečkat těch patnáct stupňů, kterým se vystavuje.

Když jsem si po třech letech v Dánsku všimla, že Dánové mají, co se slunce týče, podobné tendence jako já, byla jsem nadšená a hned jsem si připadala o něco víc integrovaně.

Dánské léto totiž není nic jiného než to, čemu v České republice říkáme babí léto. Jen tu není tolik pavouků.

Dánové to však ženou do mnohem větších extrémů. Když začíná jaro, všichni se těší na následující měsíce. Rádi říkají, že je to kvůli tomu, že už nebude taková tma a že budou moct ven. Já je podezřívám, že je to hlavně proto, že se přehyggovali a na čaj už se nemůžou ani podívat.

Jaro se v Dánsku pozná jednoduše. Zejména když je slunce a člověk má k dispozici pláž. V patnácti stupních Celsia a prudkém větru se tu opalují otužilí Dánové. Ale jeden otužilý Dán jaro nedělá. Pořádné jaro přichází až v době, kdy partičky teenagerů vykoupí levné pivo a válí se s ním na pláži. Ti ale podobně jako já nejsou tak otužilí, a tak na sobě někdy stále mají teplejší bundy.

Já se i po čtyřech letech snažím zapadnout mezi většinu dánské populace a na jaře mrznu v sukni a sandálech. „Venku je hrozná kosa!“ posteskla si jednou Marianne, která toho na sobě taky moc neměla.

„Tak proč se takhle oblíkáš?“ zeptala jsem se a čekala nějaký záhadný klíč k integraci do dánského počasí.

„Jsem přesvědčena o tom, že když budu oblečená míň, bude mi pak tepleji. Ale většinou to časem vzdám.“ Tím mi vysvětlila celkem častý jev. Dánové totiž chodí na jaře spoře oděni a na podzim se ve stejných teplotách oblékají tak, jako by se chystali na severní pól. Tak oni to jen vzdávají? Já to většinou vzdám už na konci července a znovu si nasadím podzimní bundu. Kdyby totiž v srpnu začalo sněžit, vůbec mě to nepřekvapí.

MNOHO OTÁZEK KOLEM SPLACHOVÁNÍ

Od malička jsem byla trénovaná, že pokud něco nesním a je to tekuté náтуры, lze to spláchnout do záchodu. Pravidelně tam tak mířily polévky, kaše a různé omáčky. Nikdy jsem se nepozastavila nad tím, že by to mohlo být divné. Je to tekuté, má to tedy podobnou strukturu jako to, pro co byly toalety vynalezeny.

S touto myšlenkou jsem se vydala i do Dánska. Zprvu jsem žila se spolubydlícími z Maďarska a Rumunska. U nich nebylo vylévání polévky nebo omáčky do záchodu nic divného. Také to tak dělaly. V naší toaletě běžně končily polévky, omáčky, prošlé mléko a další věci, které už nebyly požitelné. Nejspíš to zní, že jsme každý den notoricky splachovaly alespoň jednu věc do záchodu, ale tak to není. Jednalo se spíš o týdenní aktivitu při úklidu ledničky.

Po nějaké době jsem ale začala chodit s Dánem. Vztah byl docela vážný, přítele jsem navštěvovala čím dál tím častěji, a tak jsme se přirozeně střídali v tom, kdo bude vařit – zejména v době, kdy jsem u něj trávila celé víkendy. Jednou jsem si

usmyslela, že by bylo vhodné, abych mu uvařila něco typicky českého, co mám ráda já.

Jedno z mých vůbec nejoblíbenějších českých jídel jsou bramborové knedlíky plněné uzeným masem a obložené ze-
lím. Sliny se mi v puse hromadí, jen to píšu. Problémů se na-
skytlo hned několik. Za prvé, v životě jsem tohle jídlo nepři-
pravovala, a musím se tedy buďto spolehnout na rady lidí na
internetu a jejich různě ohvězdičkované recepty, nebo napsat
mámě. Rozhodla jsem se pro druhou možnost, protože jsem
vždycky byla fanda máminy kuchyně. Výsledkem byl recept,
který vypadal docela jednoduše – až na části, které říkaly „při-
dáš tolik mouky, kolik bude potřeba“ a „až bude těsto hotové“.
Pro člověka, který tento úkon nikdy nedělal, je těžké poznat,
kolik mouky je potřeba a kdy bude těsto hotové.

Další problém nebyl ani tolik neznalost mouky jako špat-
né suroviny. Máma mi totiž napsala, že je na to potřeba hrubá
nebo polohrubá mouka. Tu ovšem Dánové nevedou. V samo-
obsluhách rozeznávají jen mouku hladkou, která se používá na
všechno, a mouku pečicí. To je v podstatě to samé, jen s práš-
kem na pečení, aby těsto lépe kynulo. Na knedlíky se nehodí
ani jedno a o českých surovinách jsem si mohla nechat jen
zdat.

Poznala jsem, že skutečně patřím k Babicovu národu, ne-
boť jsem s pohodou na duši vyměnila mouku hrubou za hlad-
kou a uzené maso za slaninu – uzené jsem totiž v dánském
obchodě ještě nepotkala. Zpětně vidím, že už při přípravě to
vypadalo jako dokonalý recept na katastrofu.

Přesto jsem se nenechala odradit a vesele jsem postupova-
la podle pokynů. Připravila jsem si těsto. Vypadalo dobře, byla

jsem sama se sebou spokojená. Osmahla jsem slaninu. Ono to už nějaký bude, říkala jsem si. Nadešel poslední krok, a sice syrové knedlíky plněné slaninkou uvařit. Přesněji řečeno „vařit je, dokud nebudou hotové“. My amatéři můžeme jen odhadovat, kdy to bude.

Voda začala bublat. Nadšeně jsem do ní šoupla svůj polotovar a začala pozorovat, kdy by knedlíky asi mohly být hotové. Připadala jsem si jako oslík ze Shreka. Neustále jsem na to koukala a říkala si: „Už to je? Ještě asi ne. Těžko říct. A teď? Hm, ne. A co teď?“ Tímto způsobem jsem efektivně propásla dobu, kdy byly knedlíky skutečně hotové, a přistihla jsem se, že píchám měchačkou do toho, co možná kdysi byl knedlík, ale teď jde jen o zvláštní kaši, kterou by babička nejspíš obdarovala slepice.

Zde jsem si uvědomila další chybu, kterou jsem sebevědomě přehlédla. Do vody jsem hodila všech sedm knedlíků, které se mi podařilo vytvořit. Předě mnou v hrnci stál kašovitý patvar, který trochu voněl po slanině. Za večeri se to ale považovat nedalo. Dokonce jsem si ani netroufala říct, že jde o exotické jídlo od nás ze střední Evropy, píchnout do toho pažitku a vydávat to za českou delikatesu.

Bylo tedy nutné udělat to, co jsem dělala vždycky a dělaly to i celé generace přede mnou, pokud zrovna měly kanalizaci, která to utáhla. Obsah hrnce jsem vylila do záchodu.

Martinovi jsem o tom, že jsem rozvařené knedlíky vylila do záchodu, zprvu neřekla. Ne že bych mu to tajila, spíš jsem si prostě myslela, že ví, co se s takovou věcí dělá, a do záchodu by to vylil taky. Je to taková normální věc, určitě ji dělá každý. Takže jsme si prostě objednali pizzu a on mi pořád říkal, že to

nevadí, že některé jeho vařicí pokusy se taky nepovedly. Neříkal, jak často se mu takové věci dějí, ale už jsem si představovala, jak budeme mít svoji oblíbenou pizzerii, která nás bude zachraňovat. Ideální.

Po večeri jsme dokoukali film a byl čas jít spát. Bylo pozdě, kolem půlnoci. Martin mi před usnutím ospalým hlasem ještě jednou sdělil: „Z toho si nic nedělej, že se ti to nepovedlo, to nevadí.“ Už byl vážně ospalý a bylo vidět, že do pěti minut usne.

„No jo, taky jsem nečekala, že naše první česká večere skončí v záchodě,“ odvětila jsem a taky už jsem napůl spala.

„Cos říkala? Že to skončí v záchodě?“ zeptal se a byl už o něco čilejší.

„Bylo to rozvařené, hrozná kaše, tak jsem to normálka spláchla do záchodu,“ říkala jsem ospale, ale Martinovi to evidentně nedalo a představa zbytků jídla v záchodě ho úplně probírala.

„Jak jako normálka, ty splachuješ jídlo do záchodu?“

„Jen když je dost vodnaté. Vy to tak neděláte? V České republice je to dost běžné...“ V tu chvíli mi ale bylo jasné, že to bude debata na delší dobu, i když jsem nevěděla přesně proč. Stále jsem měla za to, že jsem nic tak špatného neudělala.

„U vás je normální splachovat jídlo do záchodu? A co bys udělala třeba se steakem?“

„Ten není vodnatý, šel by do koše.“ Amatér. Jasně jsem říkala, že první příkázání, co se jídla a záchodu týče, zní „jedině tekuté pochutiny splachovati budeš“.

„Aha, a co omáčka?“

„Ta je tekutější, ta by šla do záchodu.“

„A co třeba pomerančový džus s dužinou?“

„No, to by šlo do dřezu, ale klidně to může být i v záchodě.“ Čím víc jsem mu o tom říkala, tím víc jsem měla pocit, že pravidla splachování by měla mít vlastní stránku na Wikipedii.

„Takže tady je třetí možnost, a-há! Ale rozvařené knedlíky jdou podle tebe do záchodu...“

„Už jsem ti to vysvětlovala.“

„Si představ, že někde v kanále je teď krysa, kolem ní pluje rozvařený knedlík a ona si říká: ‚Co to sakra je?!‘“

„Já myslím, že pokud jde o krysy, jsou z rozvařených knedlíků mnohem nadšenější než z toho, co kolem nich pluje běžně.“

„Dobře, ale lít do záchodu jídlo, to je prostě divné.“ Bylo jedno, jak mu to člověk vysvětloval, neustále se tomu bránil.

„Tak mi pověz, jak to děláš ty.“

„Když jde o omáčku, naředím ji vodou a vyleju do dřezu. A třeba polévku přecedím, pevné kusy vyhodím do koše a zbytek vyleju do dřezu.“ Pro lidi, kteří šetří čas jedním spláchnutím, to znělo jako mimořádně komplikovaná a časově náročná procedura.

„Ale to jsou ty samé trubky, tak je přece jedno, jestli to vyleješ do záchodu, nebo do dřezu.“

„Ne, není.“

„Proč ne?“

„Protože splachovat jídlo do záchodu je prostě divné.“

„Podle mě by se tam dostalo tak jako tak.“

„Ne, je to divné. Nemůžu tomu uvěřit. Že doma fakt splachujete jídlo do záchodu,“ řekl způsobem, ze kterého bylo jasné, že nás považuje za burany. Podobně by nejspíš reagoval i na

to, kdybych řekla, že nemáme elektrinu nebo že své příbuzné jíme.

„Půjdu spát, už jsem fakt utahaná,“ řekla jsem a měla toho opravdu dost. Ale zdálo se, že Martina tohle téma naprosto probralo a hned tak se usnout nechystá. A pokud ano, budou se mu zdát noční můry o tom, jak něco splachuji do záchodu a u toho se ďábelsky směju.

Už jsem skoro spala, když se za mnou ozvalo zachechtání, po kterém následovalo: „Jídlo do záchodu!“

Nevím, kdy Martin usnul, ale když se probudil, zubil se od ucha k uchu. „Splachuješ jídlo i ve spánku?“ ptal se mě žertem.

Myslela jsem si, že tahle historka bude během jednoho dne za námi. Ale Martin pokračoval i celý další týden. „Co to vaříš? A spláchněš to pak taky?“

Nedalo mi to. V jádru jsem byla stále přesvědčena, že je to jen on, kdo nesplachuje tekutější věci do záchodu. Tak jsem se začala ptát, jak to dělají lidé v okolí. Moje maďarská kamarádka byla u vytržení, když zjistila, že Dánové jídlo nesplachují. „Co dělají se zbytky polívky oni?“ Vysvětlila jsem jí celou složitou proceduru s ceděním a přeléváním tekuté části, kterou jsem se vzorně naučila odríkat, ačkoliv jsem ji nikdy neměla v plánu použít. Kroutila nad tím hlavou.

„Podle mě to dělají ženušky z východní Evropy, aby jejich manžel nezjistil, že něco zmastily,“ řekla mi kamarádka Julieta z Lotyšska, která byla na splachování tekutých zbytků do záchodu taky zvyklá. Ale snažila se pro tento jev, který zatím vypadal východoevropsky, najít vysvětlení. Sama žila v Dánsku osm let a říkala, že už vůbec nesplachuje. Asi v rámci integrace.

Když jsem se na to ptala Torbena, majitele hospody, kde jsem pracovala, koukal na mě nechápavě. Torben žil polovinu svého života v Anglii a tu druhou strávil v Dánsku. Myslela jsem si, že by tento zvyk mohl znát alespoň ze země svého původu. „To tedy ne, to, co spláchněš do záchodu, pak bude vedle tebe plavat v moři,“ odpověděl mi na dotaz, jestli by spláchnul zbytek jídla. Ani můj argument, že je to to samé jako s krysou v kanále – já i krysa budeme nejspíš radši, když vedle nás bude plavat kus rozvařeného knedlíku než něčí bobek –, ho nepřivedl k mínění, že splachovat zbytky je logické. Mě to zase přivedlo k myšlence, že sice nevím, kam přesně chodí plavat on, ale já se tomu místu budu určitě vyhýbat.

Torben nebyl jediný, kdo splachování zbytků popíral. Překvapivě se k němu připojila i Precious, moje kamarádka ze Zimbabwe. „Prosím tě, my jsme rádi, když naše latrína udrží normální záchodové věci, občas ani to nefunguje, teď ještě abych tam lila něco jiného,“ kroutila hlavou. Na rozdíl od ostatních alespoň měla dobrý důvod.

Ukázalo se, že zbavování se jídla tímto způsobem vede především u východoevropských národností. Většině Dánů se tato myšlenka příčila. Jedinou výjimkou byla Marianne, která ale byla otevřená nejružnějším nápadům. „Já myslím, že je to super, někdy to musím zkusit!“ řekla mi nadšeně, když jsem se jí ptala, co by dělala s polévkou, dala jsem jí tři možnosti a nakonec vytáhla své české splachovací příkázání.

Zatímco většina Dánů byla tímto revolučním způsobem, jak zacházet s jídlem, ohromena, moji čeští kamarádi a rodina byli naopak úplně v šoku z toho, že Dánové zbytky do záchodu